

ЗВІТ

про основні показники наукової діяльності кафебри терапевтичної стоматології у III кварталі 2026 року

	Найменування показників виконання завдання (стаття, патент, інформаційний лист, метод рекомендації, нововведення), конференції (програма)	Одиниця виміру	Очікувані результати	Фактично досягнуто
Дослідити:	Стаття - Roman Skrypnyk1, MaksymSkrypnyk, Tetiana Yatsenko, Margarita Skikevych, Igor Skrypnyk, Tatiana Petrushanko, Axel Spahr, Chun Xu, Satoshi Takahashi, Taro Osada, Shlomo Berkovsky, Koichi Hattori and Beate Heissig Salivary Gland Manifestations of Long COVID: A Case Report and Literature Review <i>Healthcare</i> 2026, 14, 2558. https://doi.org/10.3390/healthcare14162558 Scopus Q 1	1	Мета – представити клінічний випадок ураження підщелепної залози у людини похилого віку та проаналізувати літературні дані щодо зазначеного клінічного випадку.	Описаний випадок ілюструє тривале одужання після сіалодохіту, що, ймовірно, було спричинено рецидивами інфекції COVID-19 та довготривалими наслідками після COVID. На відміну від більшості раніше описаних випадків «довгого COVID-19», у яких зазвичай уражається привушна залоза, у пацієнта спостерігалось ураження підщелепної залози. Ми повідомляємо, що симптоматичний підхід був добре сприйнятий ослабленим літнім пацієнтом у цьому випадку. Хоча гнійний сіаладеніт — бактеріальна інфекція слинних залоз — є поширеним серед людей похилого віку та супроводжується високою смертністю, у даному випадку таких ускладнень не розвинулося, і пацієнт одужав завдяки симптоматичному лікуванню. Важливо, що антибіотикотерапія не була необхідною. Для вдосконалення стратегій лікування будуть необхідні подальші дослідження, зокрема щодо тривалого збереження вірусу в організмі та потенційного його виділення, а також пошкодження проток внаслідок інфекції COVID-19.
Дослідити:	Стаття - Попович І., Нідзельський М., Петрушанко Т. Петрушанко В., Строченко Є. (2026). Дефекти зубних рядів та слухові розлади: ретроспективне дослідження. <i>Вісник стоматології</i> , 134(1), 165–169. https://doi.org/10.35220/2078-8916-2026-59-1.22	1	Мета - оцінити взаємозв'язок між дефектами зубних рядів, оклюзійними порушеннями та зниженням слуху в пацієнтів	Встановлено достовірний взаємозв'язок між дефектами зубних рядів та порушенням слуху. Зі збільшенням обсягу дефектів зубних рядів зростає частота слухових розладів. Оклюзійні порушення, включно зі зниженням висоти прикусу та патологічним стиранням зубів, можуть виступати факторами, що опосередковано впливають на слуховий аналізатор. Отримані результати обґрунтовують необхідність комплексного підходу до діагностики таких пацієнтів.

	Scopus Q 4			
Дослідити:	Стаття – Литовченко І.Ю., Розколупа Н.В., Марченко А.В., Ніколішина Е.В., Девяткіна Н.М. Метеорологічний хейліт: сучасні методи підтримувальної терапії. Kharkiv Dental Journal. 2026;3(2(8)):246-258. Scopus Q 4	1	Мета - підвищення ефективності підтримувальної фармакотерапії пацієнтів з метеорологічним хейлітом за рахунок використання у місцевому та системному лікуванні препарату тіотріазолін.	Системне введення тіотріазоліну разом з місцевим аплікаційним його застосуванням, персоніфікована підтримувальна фармакотерапія протягом року, що враховує етіопатогенетичні чинники патології, дозволяє досягти тривалої ремісії метеорологічного хейліту.
Дослідити:	Стаття – С.М. Задорожна, А.В. Марченко, О.А. Шликова, І.П. Кайдашев Аларміни TSLP, IL-25, IL-33 як мішені діагностики та лікування рецидивуючого герпетичного стоматиту // Світ біології та медицини, №2 (96), 2026, 211-220. WoS	1	Мета – вивчення та узагальнення наявних даних, які характеризують сучасний стан проблеми розкриття молекулярних механізмів запалення при герпетичній інфекції: роль алармінів та цитокінової мережі, а саме аларміни tslp, IL-33 та IL-25 у патогенезі хронічного рецидивуючого герпетичного стоматиту.	Аларміни TSLP, IL-33 та IL-25 є ключовими регуляторами епітеліального імунітету при вірусних інфекціях, що реалізують свій вплив через активацію ILC2, поляризацію Th2-відповіді та модуляцію інтерферонового захисту. При ХРГС ці молекули формують самопідтримувальний патогенетичний цикл: реактивація ВПГ-1 індукує вивільнення алармінів, що підтримує Th2-домінантне мікросередовище в міжрецидивний період, пригнічує конститутивну продукцію протективного sTSLP та порушує бар'єрну функцію епітелію, тим самим створюючи умови для наступної реактивації вірусу. Стандартна противірусна терапія нуклеозидними аналогами впливає виключно на фазу активної вірусної реплікації та не здатна коригувати описаний імунологічний дисбаланс і не впливає на латентний резервуар ВПГ-1 у трійчастому ганглії, що обумовлює рецидивуючий характер захворювання. Перспективним напрямом є верифікація запропонованої патогенетичної концепції шляхом кількісного визначення мРНК TSLP, IL-33 та IL-25 у букальному епітелії пацієнтів з ХРГС та порівняльної оцінки ефективності стандартної і оптимізованої схем лікування на основі молекулярного профілю алармінів.
Дослідити:	Стаття – Задорожна С., Марченко А., Левіна О. (2026). Сіалові кислоти слини як біохімічні маркери запалення у пацієнтів із	1.	Мета дослідження — вивчити динаміку концентрації сіалових кислот у ротовій рідині пацієнтів із хронічним	Результати демонструють нормалізуючий вплив комбінованої терапії з НІЛТ на рівень сіалових кислот як об'єктивного біохімічного маркера стану запального процесу. ХРГС супроводжується статистично значущим підвищенням

	хронічним рецидивуючим герпетичним стоматитом: динаміка при комбінованій лазерній та медикаментозній терапії. <i>Вісник стоматології</i> , 135(2), 14–18. https://doi.org/10.35220/2078-8916-2026-60-2.3 Scopus Q 4		рецидивуючим герпетичним стоматитом у процесі стандартної медикаментозної терапії та комбінованого лікування з включенням НІЛТ з метою оцінки діагностичного і прогностичного значення цього показника.	концентрації сіалових кислот у ротовій рідині, що відображає активацію запального процесу та деструкцію муцинового бар'єру слизової оболонки. Стандартна медикаментозна терапія забезпечує вірогідне зниження концентрації сіалових кислот до 21-ї доби. Включення НІЛТ до комплексного лікування забезпечує достовірно більш виражене зниження концентрації сіалових кислот уже на 10-у добу. Концентрація сіалових кислот у ротовій рідині є інформативним біохімічним маркером моніторингу ефективності лікування ХРГС, а включення НІЛТ до терапевтичного протоколу обґрунтовано з позицій доказової медицини.
Дослідити:	Авторське право - Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 147769. Науковий твір «Фотодинамічна терапія в комплексному лікуванні ендоперіодонтальних уражень» / Т. Д. Бублій, А. К. Ніколішин, Н. В. Котелевська, О. П. Костиренко, І. О. Іваницький, Ю. В. Сідаш. Дата реєстрації 04.06.26.	1	Мета - дослідити ефективність фотосенсибілізатора, який вводиться у кореневий канал і активується світлом певної довжини хвилі.	Обґрунтовано доцільність використання фотодинамічної терапії як складової комплексного лікування, досліджено морфологічні особливості кореневої системи зубів, а також проведено клінічну оцінку ефективності запропонованого методу. Показано, що застосування фотоактивованої дезінфекції сприяє зниженню запальних проявів, покращенню клінічних та рентгенологічних показників і забезпечує більш високий відсоток успішного лікування порівняно з традиційними методами.
Дослідити:	Авторське право – Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 149371. Інфекційний контроль як основа професійної етики лікаря-стоматолога в роботі з пацієнтами при супутньому ВІЛ-статусі/ Петрушанко Т.О., Іленко Н.М., Іленко-Лобач Н.В. Дата реєстрації 22 липня 2026р	1	Мета - теоретичне обґрунтування та практична оптимізація системи інфекційного контролю на стоматологічному прийомі як базового елемента професійної етики лікаря. Вдосконалення інтегрованої моделі етико-деонтологічної поведінки і створення покрокового алгоритму дій медичного персоналу при виникненні аварійного	Удосконалення покрокового алгоритму дій медичного персоналу при виникненні аварійного контакту під час надання допомоги пацієнтам із ВІЛ-позитивним статусом.

			контакту під час надання допомоги пацієнтам із ВІЛ-позитивним статусом.	
Дослідити:	Авторське право – Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 149372. Правове регулювання та юридична відповідальність стоматолога у контексті надання допомоги ВІЛ-позитивним пацієнтам / Петрушанко Т.О., Іленко-Лобач Н.В., Іленко Н.М. Дата реєстрації 22 липня 2026р	1	Мета - комплексний аналіз нормативно-правового забезпечення надання стоматологічної допомоги людям, які живуть з ВІЛ, та дослідження підстави та специфіки притягнення медичних працівників до відповідальності за правопорушення.	Проаналізована нормативно-правова база стосовно надання стоматологічної допомоги ВІЛ-позитивним пацієнтам та запропонована пам'ятка з правового регулювання та юридичної відповідальності лікарів-стоматологів.
Дослідити:	Авторське право – Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 149373. Етичні аспекти супроводу ВІЛ-позитивних пацієнтів на стоматологічному прийомі / Іленко-Лобач Н.В., Петрушанко Т.О., Іленко Н.М. Дата реєстрації 22 липня 2026 р.	1	Мета - комплексний теоретичний аналіз наукових джерел та нормативно-правової бази для систематизації етичних та деонтологічних аспектів супроводу ВІЛ-позитивних пацієнтів у стоматологічній практиці, та обґрунтування шляхів подолання професійної стигми й підвищення безпеки лікування.	Систематизована нормативно-правова база етичних та деонтологічних правил супроводу ВІЛ – позитивних пацієнтів на стоматологічному прийомі для підвищення безпекового лікування та подолання професійної стигми.
Дослідити:	Авторське право - Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 147524. Науковий твір «Накопичувальна концепція розвитку карієсу» / О. П. Костиренко, А. В Зайцев, Н. В. Котелевська, А. К. Ніколішин. Дата реєстрації 28 травня 2026 р.	1	Мета – сформулювати теоретичну концепцію розвитку карієсу зубів, яка пояснює виникнення захворювання як результат накопичення певних змін в порожнині рота.	Доведено, що карієс результатом порушення динамічної рівноваги в порожнині рота.

Завідувачка кафедри терапевтичної стоматології ПДМУ, д.мед.н, професор

Тетяна ПЕТРУШАНКО